

อาทิตยที่ 29 เทศกาลธรรมดา

ข่าวดี มธ 22:15-21

¹⁵ ครั้งนั้น ชาวฟาริสีปรึกษากันเพื่อจับผิดพระวาจาของพระเยซูเจ้า ¹⁶ จึงส่งศิษย์ของตนพร้อมกับคนที่เป็นฝ่ายของกษัตริย์เฮโรดมาทูลถามพระเยซูเจ้าว่า “พระอาจารย์ พวกเรารู้ว่าท่านเป็นคนเที่ยงตรง สอนวิถีทางของพระเจ้าตามความจริง โดยไม่ลำเอียง เพราะท่านไม่เห็นแก่หน้าใคร ¹⁷ ดังนั้น โปรดบอกเราเถิดว่า ท่านมีความเห็นว่าการเสียภาษีแก่พระจักรพรรดิซีซาร์เป็นการถูกต้องหรือไม่” ¹⁸ พระเยซูเจ้าทรงหยั่งรู้เจตนาร้ายของเขา จึงตรัสว่า “พวกคนเจ้าเล่ห์ เจ้ามาทดลองเราทำไม ¹⁹ จงนำเงินที่ใช้เสียภาษีมาให้ดูสักเหรียญหนึ่ง” เขาก็นำเงินเหรียญมาถวาย ²⁰ พระองค์จึงตรัสถามว่า “รูปและคำจารึกนี้เป็นของใคร” ²¹ เขาตอบว่า “เป็นของพระจักรพรรดิซีซาร์” พระองค์จึงตรัสว่า “ของของซีซาร์ จงคืนให้ซีซาร์ และของของพระเจ้า ก็จงคืนให้พระเจ้าเถิด”

ที่ผ่านมา พระเยซูเจ้าทรงตำหนิบรรดาผู้นำทางศาสนาของชาวยิวหลายครั้ง ในอุปมาเรื่องบุตรสองคน พวกเขาถูกเปรียบเทียบเป็นบุตรคนที่พูดว่า “ครับพ่อ” แต่แล้วก็ไม่ได้ทำตามความประสงค์ของบิดา (มธ 21:30) ในอุปมาเรื่องคนเช่าสวน พวกเขาถูกเปรียบเทียบเป็นคนเช่าสวนชั่วร้าย (มธ 21:33-46) และล่าสุดในอุปมาเรื่องงานวิวาหรงคผล พวกเขาถูกเปรียบเทียบเป็นแขกซึ่งปฏิเสธคำเชิญจนกษัตริย์ต้องส่งกองทัพมาทำลายและเผาเมืองจนราบคาบ (มธ 22:1-14)

ครั้งนี้ถึงคราวพวกเขา “เอาคืน” บ้าง !

พวกเขามุ่งมั่นและจริงจังในการ “เอาคืน” พระองค์จนกระทั่งยอมร่วมมือกับ “คนที่เป็นฝ่ายของกษัตริย์เฮโรด” (มธ 22:16) ซึ่งปกติแล้วพวกเขายืนอยู่ตรงข้ามกันคนละขั้วเลยทีเดียว

ฟาริสีเป็นผู้นำทางศาสนาของชาวยิวที่เคร่งครัดมาก พวกเขายอมรับพระเจ้าเป็นกษัตริย์แต่เพียงพระองค์เดียว การเสียภาษีให้ซีซาร์เท่ากับยอมรับซีซาร์เป็นกษัตริย์ ซึ่งถือเป็นการละเมิดสิทธิของพระเจ้าอย่างร้ายแรง

ส่วนเฮโรดนั้นได้รับการแต่งตั้งจากซีซาร์ให้เป็นกษัตริย์แห่งแคว้นกาลิลี เฮโรดและคนที่เป็นฝ่ายเดียวกับพระองค์จึงร่วมมือกับซีซาร์และโรมอย่างใกล้ชิด ถึงกับยอมช่วยโรมเก็บภาษีจากชาวยิวด้วยตนเอง

พวกที่เป็นฝ่ายเดียวกับเฮโรดจึงถูกตราหน้าว่า “ขายชาติ” !

กระนั้นก็ตาม พวกเขายอมมองข้ามความแตกต่างและความเกลียดชังระหว่างกัน แล้วสมานฉันท์กันเพื่อบรรลุมติประสงค์อันแรงกล้าร่วมกัน นั่นคือกำจัดพระเยซูเจ้าให้พ้นไปจากหนทางของพวกเขา

พวกเขาวางแผนกำจัดพระองค์อย่างแยบยลด้วยการตั้งคำถามในที่สาธารณะต่อหน้าผู้คนมากมาย โดยหวังจะลดความน่าเชื่อถือของพระองค์อาศัยคำตอบจากปากของพระองค์เองซ้ำร้ายไปกว่านั้น คำถามของพวกเขายังเป็น “คำถามพิฆาต” อีกด้วย !

ที่ว่าเป็นคำถามพิฆาตก็เพราะผู้ถามต้องการคำตอบเพียง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” และไม่ว่าผู้ตอบจะตอบอย่างไรก็ไม่มีทางรอดพ้นจากความผิดไปได้

ตัวอย่างเช่น “คุณเลิกตบตีภรรยาแล้วใช่ไหม ?”

หากตอบ “ใช่” ก็แปลว่าคุณเคยตบตีภรรยามาก่อน

หากตอบ “ไม่ใช่” ก็แปลว่าคุณยังตบตีภรรยาอยู่

พวกเขาเริ่มต้น “เอาคืน” ด้วยการพูดดีแต่เจตนาร้ายว่า “พระอาจารย์ พวกเรารู้ว่าท่านเป็นคนเที่ยงตรง สอนวิถีทางของพระเจ้าตามความจริง โดยไม่ลำเอียง เพราะท่านไม่เห็นแก่หน้าใคร” (มธ 22:16)

หลังจากประจบประแจงแล้ว พวกเขาจึงคำถามพิฆาตใส่พระองค์ทันที “ท่านมีความเห็นว่าการเสียภาษีแก่พระจักรพรรดิซีซาร์เป็นการถูกต้องหรือไม่” (มธ 22:17)

“ภาษี” คือปัญหาหัวใจที่สุดของชาวยิว เพราะนอกจากจะไม่ชอบเสียภาษีเหมือนคนชาติอื่นๆ แล้ว การเสียภาษียังขัดกับความเชื่อทางศาสนาที่ไม่ยอมรับผู้ใดเป็นกษัตริย์นอกจากพระเจ้าแต่เพียงพระองค์เดียว ยิ่งพวกคลั่งชาติอย่างเช่นซีมอนหนึ่งในบรรดาอัครสาวกด้วยแล้ว พวกเขายังไม่มีทางยอมเสียภาษีให้แก่กษัตริย์ต่างชาติเป็นอันขาด

แม้ไม่ยอมเสียภาษี แต่ข้อเท็จจริงก็คือชนชาติยิวตกเป็นเมืองขึ้นของโรมและได้รับการปกป้องคุ้มครองจากโรม โรมจึงถือสิทธิ์เรียกเก็บภาษีจากชาวยิว 3 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ภาษีที่ดิน เก็บอัตราร้อยละสิบของผลผลิตจำพวกข้าว และร้อยละสิบของผลผลิตจำพวกน้ำมันและเหล้าองุ่น
2. ภาษียรายได้ เก็บอัตราร้อยละหนึ่ง
3. ภาษียรายหัว เก็บจากชายอายุ 14 – 65 ปี และหญิงอายุ 12 - 65 ปี ในอัตราหนึ่งเดนาเรียสต่อคนต่อปี (เทียบเท่าค่าแรงงานขั้นต่ำ 1.25 วัน)

ภาษีที่พวกเขาถามพระเยซูเจ้าคือภาษียรายหัวนี้เอง

คำถามนี้แหลมคมและเป็นคำถามพิฆาตจริง ๆ !

หากพระองค์ตอบว่า **ไม่ต้อง** เสียภาษีแก่ซีซาร์ พวกเขาก็จะฟ้องโรม แล้วพระองค์ก็จะถูกจับกุมทันทีในข้อหายุยงประชาชนให้ก่อการกบฏ

ตรงกันข้าม หากพระองค์ตอบว่า **ต้อง** เสียภาษีแก่ซีซาร์ ชาวยิวก็จะตราหน้าพระองค์ว่าทรยศต่อพระเจ้า เป็นคนขายชาติ แล้วเลิกติดตามพระองค์

ไม่ว่าพระองค์จะตอบประการใด ล้วนส่งผลกระทบต่อชีวิตและภารกิจของพระองค์ทั้งสิ้น ด้วยทรงหยั่งรู้เจตนาร้ายของพวกเขา พระองค์จึงตรัสว่า “พวกคนเจ้าเล่ห์ เจ้ามาทดลองเราทำไม จงนำเงินที่ใช้เสียภาษีมาให้ดูสักเหรียญหนึ่ง” (มธ 22:18-19)

สมัยก่อน เหรียญเป็นเครื่องหมายแสดงความเป็นกษัตริย์ ทันทีที่กษัตริย์ขึ้นครองราชย์ พระองค์จะผลิตเหรียญที่มีรูปและคำจารึกของพระองค์เองขึ้นมา และถือกันว่าเหรียญเหล่านี้เป็นสมบัติของผู้ที่มีรูปอยู่บนเหรียญ

เมื่อพระองค์ตรัสถามว่า “รูปและคำจารึกนี้เป็นของใคร” พวกเขาตอบว่า “เป็นของพระเจ้า” (มธ 22:19-20)

พระองค์จึงตรัสว่า “ของของซีซาร์ จงคืนให้ซีซาร์ และของของพระเจ้า จงคืนให้พระเจ้าเถิด” (มธ 22:20)

นี่คือสุดยอดปรัชญาของพระองค์ เพราะแทนที่จะตอบเป็น “กฎ” ว่าต้องเสียภาษีแก่ซีซาร์ ซึ่งล้ำสมัยได้เมื่อวันเวลาเปลี่ยนไป พระองค์กลับตอบเป็น “หลักการ” ซึ่งไม่ขึ้นกับเวลาและไม่มีวันล้าสมัย

หลักการของพระองค์คือ “ของของใคร จงคืนให้คนคนนั้น” ซึ่งเป็นหลักของ “ความยุติธรรม” !!

จากหลักการดังกล่าว เราสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับ “สัญญาชาติ” ซึ่งคริสตชนทุกคนต้องมีอย่างน้อย 2 สัญชาติด้วยกัน

สำหรับคริสตชนไทย สัญชาติทั้งสองคือ

1. **สัญชาติไทย** เมื่อถือสัญชาติไทย เราย่อมเป็นพลเมืองไทยซึ่งต้องมีทั้งสิทธิและหน้าที่ควบคู่กันไป

รัฐไทยได้ให้ความร่วมมือเป็นสุขและความมั่นคงปลอดภัยจากโจรผู้ร้ายและภัยคุกคามจากต่างประเทศ ตลอดจนจัดให้มีบริการสาธารณะดังเช่น ถนนหนทาง ไฟฟ้า น้ำประปา โรงเรียน โรงพยาบาล ฯลฯ หากขาดเสียซึ่งรัฐไทยเราคงดำรงชีพด้วยความยากลำบาก หรืออาจไม่ได้เลยด้วยซ้ำไป

เมื่อรัฐไทยมีบุญคุณต่อเราเช่นนี้ เราจึงต้องตอบแทนบุญคุณด้วยการทำหน้าที่พลเมืองไทยอย่างดีและอย่างรับผิดชอบ ดุจเดียวกับซีซาร์ซึ่งปกป้องคุ้มครองชนชาติยิว ชาวยิวจึงต้องตอบแทนบุญคุณซีซาร์ด้วยการเสียภาษี

นักบุญเปาโลจึงสอนว่า “ท่านจงเสียภาษี เพราะผู้ทำหน้าที่นี้เป็นผู้รับใช้ของพระเจ้า จงให้ทุกคนตามสิทธิของเขา จงเสียภาษีแก่ผู้มีสิทธิรับภาษี จงเสียค่าธรรมเนียมแก่ผู้มีสิทธิเก็บค่าธรรมเนียม จงเกรงกลัวผู้ที่ควรเกรงกลัว จงให้เกียรติแก่ผู้สมควรจะได้รับเกียรติ” (รม 13:6-7)

เมื่อรวมกับหลักการของพระเยซูเจ้าที่ว่า “ของของซีซาร์ จงคืนให้ซีซาร์” เราจึงฟันธงได้ว่า “ผู้ใดพลาดจากการเป็นพลเมืองดีซึ่งในกรณีนี้คือการหลีกเลี่ยงภาษี ผู้นั้นไม่มีทางเป็นคริสตชนที่ดีได้เลย” !

2. **สัญชาติสวรรค์** เราได้สัญชาตินี้จากพระเจ้า ดังนั้นคริสตชนทุกคนจึงมีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบต่อพระเจ้าด้วย ดังที่นักบุญเปาโลกล่าวว่า “เราแต่ละคนต่างจะต้องทูลรายงานเกี่ยวกับตนเองต่อพระเจ้า” (รม 14:12)

ปกติหน้าที่อันเนื่องมาจากการถือ 2 สัญชาติจะไม่ขัดแย้งกัน และไม่จำเป็นต้องขัดแย้งกันด้วยเพราะว่า “ไม่มีอำนาจใดที่ไม่มาจากพระเจ้า และอำนาจทั้งหลายที่มีอยู่ก็ได้รับจากพระเจ้าทั้งสิ้น” (รม 13:1)

ในเมื่อผู้ปกครองประเทศได้รับอำนาจมาจากพระเจ้า การเลือกผู้ปกครองจึงต้องคำนึงถึงนโยบายที่สอดคล้องกับพระประสงค์ของพระเจ้าเป็นอันดับแรก ไม่ใช่มีวัตถุประสงค์ถึงจำนวนเงินหรือผลประโยชน์ที่เราจะได้รับ

หากเกิดความขัดแย้งในการปฏิบัติตามหน้าที่ของทั้งสองสัญชาติ เช่น กฎหมายบัญญัติสิ่งที่ขัดกับหลักศีลธรรมคริสต์ ให้ยึดหลักการของพระเยซูเจ้าที่ว่า **“คริสตชนที่แท้จริงต้องเป็นพลเมืองดีของชาติ และในเวลาเดียวกันต้องเป็นพลเมืองดีของอาณาจักรสวรรค์ด้วย” !**

นั่นคือเราต้องปฏิบัติตามกฎหมาย แต่ถ้ากฎหมาย “อนุญาต” (ไม่ได้ “บังคับ”) ให้ทำสิ่งที่ขัดกับหลักศีลธรรมคริสต์ เราก็ต้องยืนหยัดปฏิบัติตนเป็นคริสตชนที่ดีด้วย

เราไม่อาจละเลยหน้าที่ทั้งต่อพระเจ้าและต่อประเทศชาติ ดังคำสอนของนักบุญเปโตรที่ว่า “จงเคารพยำเกรงพระเจ้า จงถวายพระเกียรติแด่พระจักรพรรดิ” (1 ปต 2:17)